
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

היסטוריה בספרות 1915-1975 - 45156

תאריך עדכון אחרון 20-09-2022

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: לימודים רומאניים

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 2025

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' מנואלה קונסוני

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: manuela.consonni@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: לפי תיאום

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

סקירה היסטורית וספרותית של אחת מהתקופות החשובות של היסטוריה והתרבות האיטלקית בין שתי מלחמות העולם ועד שנות השבעים, עם דגש על התפתחות הרומן האיטלקי במאה ה-20 כסימן וסמן של תהליכים זהותיים בתוך החברה האיטלקית. כוונת הקורס היא לעלות על שולחן הדיון את הסיבות וההשלכות של בחירות ונטיות הספרותיות והתרבותיות של איטליה הפוסט-אוניטארי, לידתו של הרומן החד ולידתה של שפה, ככלים תרבותיים להבניית זהות לאומית איטלקית. הקורס מחולק לשתי תקופות -מרכזיות: 1915-1945, מלחמות ופאשיזם ו1945-1970, הבנייה לאומית והתפתחות בעידן פוסט מלחמת העולם השנייה. במרכז העניין סופרים והוגים כמו: פ' ט' מארינטי, ל' פרינדלו, א' סבבו, א' גרמשי, ב' קרוצ'ה, א' מורביה, א' קלווינו, ג. דבנדטי, פ' פ' פזוליני, ל' שאשא. מחזות וסרטים יהיו חלק אינטגרלי מהחומר הלימוד של הקורס: ר' רוסליני, אחים טביאני, פ. מזלי, פזוליני, הודות לגיבון רב של מקורות - טקסטים כתובים, חזותיים וקנימטים - מבחינה מתודולוגית גישתו של הקורס יהיה השוואתית ואינטר-דיסציפלינארית.

מטרות הקורס:

לתת לתלמידים סקירה היסטורית וספרותית של אחת מהתקופות החשובות של היסטוריה והתרבות האיטלקית בין שתי מלחמות העולם ועד שנות השבעים, עם דגש על התפתחות הרומן האיטלקי במאה ה-20 כסימן וסמן של תהליכים זהותיים בתוך החברה האיטלקית. כוונת הקורס היא לעלות על שולחן הדיון את הסיבות וההשלכות של בחירות ונטיות הספרותיות והתרבותיות של איטליה הפוסט-אוניטארי, לידתו של הרומן החד ולידתה של שפה, ככלים תרבותיים להבניית זהות לאומית איטלקית. לפתח כלים אנליטיים להבנת הקשר בין תופעה ההיסטורית מיוצגת על ידי הספרות והיחס העמוק שלה עם שאלה הקשורה לשאלות לאומיות ולתהליך של מודרניזציה מראה כיצד האינטראקציה שלהם היא השינויים חברתיים-היסטוריים, דתיים ופוליטיים המוצר.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

כדי לשלוט בקורפוס הרחב של מקורות שנבחרו שיהיה להתמודד לאורך המסלול.
כדי לתאר ולבדל בין המקורות השונים והדיסציפלינות שונות אשר אותם המקורות שייכים.
כדי לאפשר ניתוחים, לפתח שאלות קריטיות, להכיר בז'אנרים השונים של הקורפוס של מחקר.
כדי להשוות טקסטים של כותבים שונים ומז'אנרים שונים.
למתוח ביקורת, להעריך, לפרש את, הטקסטים, הספרים והמאמרים המדעיים של המחברים השונים ולהסביר את משמעותם בהקשר של הדיון.

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: ארצה פרונטלית

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

שיעור ראשון

מבנה הקורס:

מבוא: סיבות לבחירת התיקוף: 1915-1970

ממלחמה למלחמה

מהפכות במדע ובפילוסופיה

אומנות וספרות מול המודרנה

ניאו-ראליזם כתופעה קולנועית ותרבותית-ספרותית

מוסדות תרבות באיטליה

המתח בין מרכז לפריפריה

שיעור שני

בנדטו קרוצ'ה ואנטוני גרמשי

שיעור שלישי

פיליפו טומזו מרינטי והתנועה הפוטוריסטית

שיעור רביעי

לויג'י פיראנדלו : מתיא פסקל המנוח סיפורים הקצרים

שיעור חמישי

Fratelli Taviani, Kaos, 1984 (Subtitles in English)

שיעור שישי

איטלו זבבו ומצבו של משכיל בטריאסטה: , תודעתו של זנו

שיעור שביעי

אלברטו מורביה, האדישים

שיעור שמיני

Francesco Maselli, Gli Indifferenti, 1963 (in English)

שיעור תשיעי

גיאקומו דבנדטי, 16 באוקטובר 1943 ורישומת אחרים,

איטאלו קאלווינו, שביל קני העכביש

שיעור עשירי

Roberto Rossellini, Roma città aperta, 1945 (Subtitles in Hebrew)

שיעור אחד-עשר

פייר פאולו פזוליני, חיים אלימיים

שיעור שנים-עשר

Pier Paolo Pasolini, Accattone, 1961

שיעור שלושה-עשר

ליאונרדו שאשא, יומה של הלילית

חומר חובה לקריאה:

קריאה:

E. Gentile, *La Grande Italia: The Myth of the Nation in the Twentieth Century*,
Madison: University of Wisconsin Press. 2009. Pp. xiv, 406, Chapters 1-5.
-----, *The Sacralization of Politics in Fascist Italy*, Harvard University Press,
1996, Pp. 203, Chapters 1-4

P. Brand & L. Pertile (eds.), *The Cambridge History of Italian Literature*, Cambridge:
Cambridge University Press, 1996.

אנטוניו גרמשי, על ההגמוניה. מבחר מתוך 'מחברות הכלא', תרגום: אלון אלטרס, תל אביב: רסלינג,
2009.

איטלו זבבו, תודעתו של זנו, תרגמו מאיטלקית והוסיפו אחרית דבר והערות: גאיו שילוני ואריאל
רטהאוז, ירושלים: כרמל, תשמ"ח.

גיאקומו דבנדטי, 16 באוקטובר 1943 ורישומים אחרים, ירושלים, הוצאת מגנס 2019.
אלברטו מורביה, האדישים, תרגום מאיטלקית: דליה עמית; עריכת תרגום: חנה בן-זמרה; אחרית
דבר: אריאל רטהאוז.

פייר פאולו פזוליני, קולנוע של שירה: מבחר מאמרים, תרגום: מאיטלקית אלון אלטרס; עריכה מדעית
אורי ש. כהן, תל-אביב: רסלינג, תשס"ט.

לויג'י פיראנדלו, שש נפשות מחפשות מחבר תירגום: עדה בן-נחום נחום. רמת גן: מרכז ישראלי
לדרמה ליד "בית צבי", ביה"ס לאמנות הבמה והקולנוע, תשמ"ד

_____ מתיא פסקל המנוח, תורגם: מרים רודה, תל-אביב: עם עובד, תשכ"ו.

איטאלו קאלווינו, שביל קני העכביש, תרגום: אריאל רטהאוז, תל-אביב: ספרית פועלים, תש"ס.

בנדטו קרוצ'ה, דברי ימי אירופה במאה הי"ט, תרגום: חיים ורדי, ירושלים: מוסד ביאליק, תשי"ג.

ליאונרדו שאשא, יומה של הלילית/לאיש כגמולו: שני רומאנים, תרגום: עמנואל בארי, מירון רפפורט,
ירושלים: כתר, תשמ"ט.

פוטוריזם וחדשנים אחרים: 1910-1925, עריכה ותרגום: אריאל רטהאוז, ירושלים: כרמל, 1991.
מחזות וסרטים:

Luigi Pirandello, *Sei personaggi in cerca d'autore*, 1916 (in Hebrew)

Roberto Rossellini, *Roma città aperta*, 1945 (Subtitles in Hebrew)

Francesco Maselli, *Gli Indifferenti*, 1963 (in English)

Pier Paolo Pasolini, *Accattone*, 1961 (Subtitles in Hebrew)

Fratelli Taviani, *Kaos*, 1984 (Subtitles in English)

חומר לקריאה נוספת:

עבודת הבית תהיה מבוססת על 2 שאילות מרכזיות על 2 סופרים ועל שני מאמרים ביקורתיים מתוך
הרשימה הנמצאת במודל.

מרכיבי הציון הסופי :

מידע נוסף / הערות:
אין